

פדרנות

המועמד הראשון של המפד"ל לכנסת חשוד אל צמרת מפלגתו—מדוע הפסיקה המשטרה

חיה הסביר לאחר מכן אחד מהם, לידידיו: „לא היתה כאן שאלה של פיתוי. אפילו לרגע אחד לא חשבנו לקבל את ההצעה. היה לפנינו רק שיקול: לנהוג כאזרחים טובים, זו להשלים עם הזיפת הזה ולסתום את הפה!“

הם בחרו בדרך הראשונה. כלומר: החליטו להתקשר עם המשטרה. בו במקום התיקשו עם המטה הארצי של המשטרה, ביקשו לדבר עם המפקח הכללי. אך יוסף נחמיאס לא היה במשרדו. העבירו אותם לניצב אהרון סלע, ראש אגף החקירות, אשר היפנה אותם למטה המחוז.

היה זה ביום האחרון של שנת 1962.

★ ★ ★

כשפיגל כן רפגל

לא כל יום נופלת ידיעה כזאת לחיק קה של משטרת תל-אביב. על כן הוחלט לטפל בה בזהירות, למצותה עד תום. לשלושת השותפים הוסבר, כי המשימה העיקרית בפרשה זו היא להגיע אל מקור ההצעה, לגלות את האיש שיקבל כספי השוחד. לשם כך, יעצו לורחי לחפש את המגע עם יראוני.

זרחי חידש את המגע, העמיד נשים כאילו מוכנים הוא ושותפיו לשלם את השוחד המבוקש. יראוני נקב בסכום: 100 עד 150 אלף ל"י. הוא ציין אפילו את שם האדם העומד מאחורי בקשת השוחד: לא אחר מאשר יהודה שפיגל, סגן המנהל הכללי של משרד-הבריאות.

השאלה הראשונה שצפה היתה: כיצד יכול שפיגל להבטיח כי אומנם יקבלו זרחי וחבריו את העבודה, אם ישלמו את השוחד המבוקש? שהרי מדובר בעבודה ממשלתית,

הודיע כי יש כמה מועמדים לקבלת העבודה, וכי המשרד יקבע בבוא העת את המועמד שייראה לו מתאים ביותר. דרך אגב הוזכר, שהחברה המיועדת לפקח על ביצוע הבנייה, תהיה החברה לתיכנון ופיקוח, של שלמה גור. השניים נפרדו, מבלי שייקבע דבר ממשי ביניהם.

עד כאן — היה הכל תקין ורגיל. ואז פגש זרחי את יהודה יראוני, עוזרו ה"גינני" של שלמה גור. השניים דיברו על בית-החולים החדש, ועל תקוות זרחי ש"חברתו תקבל את תיכנונו. „הביבתי“ ענה הגינני, „העולם לא הולך ככה. אתה רוצה לקבל עבודה — אתה צריך לשלם!“ כעבור כמה ימים צילצל יראוני לזרחי, קבע עמו פגישה בקפה וזה. האורח ירד את שש הקומות המפרידות בין משרדו לבין הקפה, ושם שמע מפי יראוני דברים מפורשים עוד יותר: „אם אתם רוצים לקבל את תיכנון בית-החולים“, אמר, „אתם צריכים לשלם שוחד.“

זרחי, שחרחר ונעים-הליכות, עלה במרוץ צה למשרד וכינס את שני שותפיו.

שלוש שעות ישבו השלושה, כשכל רגע מגביר את תדהמתם מן ההצעה הגלויה. הפיתוי היה גדול. מבחינה כספית, יכול שכר-הסירחה של אדריכלים עבור ביצוע סכנת של 30 מיליון ל"י להסתכם במיליון ל"י או יותר. נוסף לכך, זוכים האדריכלים הבונים בית-חולים כזה בתהילה מקצועית, וברגש של סיפוק מיצירתם.

אך כל הפיתויים האלה לא יכלו לשנות את העובדה: ההצעה שהועלתה על-ידי יראוני היתה הצעה לכצע עבירה פלילית. והשלושה, עם כל שאיפתם הטבעית לזכות בעבודה, החשיבו יותר את חובתם האזרחית

החשודים

שלמה גור ויהודה יראוני מסתירים פניהם, שעה שהם מובלים לבית משפט השלום בתל-אביב. בחוף הצטופפו עשרות אזרחים וצלמים, שבאו לראות שניים מן המעורבים בפרשת השוחד המסעירה ביותר בתולדות המדינה.

יום רביעי האחרון התחיל עבור יהודה שפיגל כסתם יום של חול. סגן המנהל הכללי של משרד-הבריאות עסק בעבודתו השוטפת בירושלים, נסע בצהריים לתל-אביב, עם אחד מפקידיו הבכירים.

הוא לא ידע, כי כל אותו בוקר עקבו אחריו בלשים של משטרת תל-אביב. הוא גם לא ידע, ששעותיו כאדם חופשי ספורות, וכי את הלילה כבר יבלה במעצר. הוא נעצר לפנות ערב, דקות אחדות אחרי שנכנס לדירתו התל-אביבית החדשה.

המש דקות אחרי חצות צילצל הטלפון בדירתו של דובר משרד-הבריאות. על הקו היה סופר הארץ, זאב שיף. הוא רצה לדעת כמה פרטים על שפיגל. „מה קרה?“ שאל הדובר המנומנם.

„הוא נעצר לחקירה“, השיב שיף. „לא יתכן!“ היתה תגובת הדובר, „שפיגל עוצר? זאת טעות!“

לא היתה כאן שום טעות. גליון הארץ של יום חמישי פירסם את הסקופ של שיף באותיות שמנות: „נעצר סגן מנכ"ל משרד-הבריאות — חשוד במיקח שוחד.“

★ ★ ★

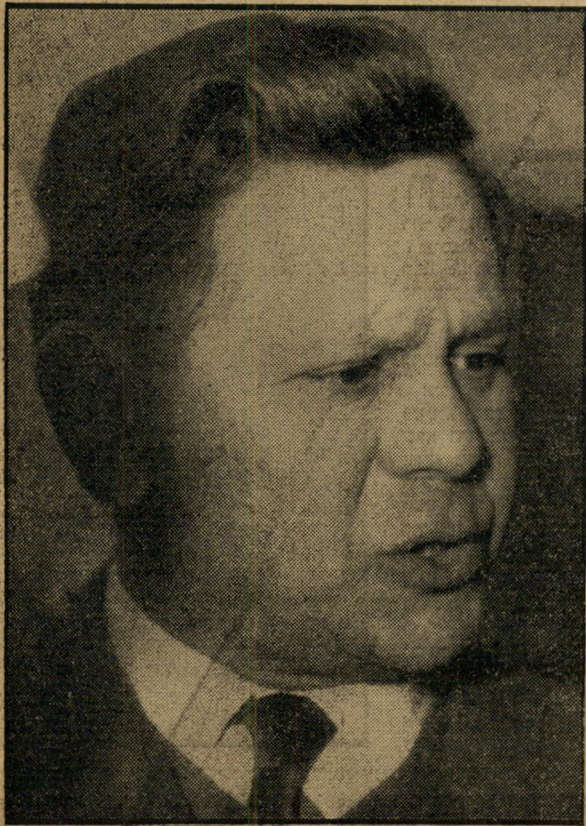
שדושה מועמדים לתיכנון

פרשת שפיגל נולדה בעצם היום בו התגבשה במשרד-הבריאות ההחלטה ל"הקים שני בתי-חולים גדולים חדשים. האחד יבוא במקום בית-החולים הישן תל-השומר; השני יוקם בתל-גיבורים, ליד חולון, והוא נועד לדרום תל-אביב, בתים וחולון.

הידיעות הראשונות שהתפרסמו בעתונים על בית-החולים בתל-גיבורים דיברו על מוסד אשר יכלול, בשלב ראשון, 500 מיטות, עם אפשרות הרחבה ל-600 מיטות. בסך הכל ציננו, יעלה בית-החולים החדש 30 מיליון ל"י.

ידיעות מסוג זה מעניינות בראש וראשון גור אנשים מסויימים בענף הבניין: קבלנים גדולים, אדריכלים ומהנדסים בעלי נסיון בסוג זה של בנייה. חברת רכטר-זרחי (אדריכלים) ופרי (מהנדס) היא אחת המעטות בישראל, שצברה נסיון וידע בשטח זה. היא אשר תיכננה את בתי-החולים מאיר בכפר-סבא, קפ"ל ברחובות ואלישע בחיפה. על כן ראו עצמם שלושה השותפים כמועמד דים הבאים בחשבון לתיכנון המיפעל.

הם שלחו מכתב לסגן שר-הבריאות, יצחק פאל, הודיעו כי שמעו על התוכנית, הציצו

סגן-השר יצחק רפאל עומד מיד מעל שפיגל במנגנון משרד הבריאות והמפלגה. הוא השלים ה"מעשי על המשרד, ושפיגל אומר כי רפאל ידע על כל העסקה.

שפיגל והשר תמונה זו, שצולמה במרכז המ"פ לנה הוותיק-לאומית, מראה את שפיגל בחברת משה חיים שפירא, שר-הבריאות וראש המפלגה.